

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

Dvbi v. I. An detur forma substantialis; quid illa sit; & an tota essentia
Corporis completi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

D V B I V M I.

An detur forma substantialis; quid illa sit; & an tota essentia Corporis completi.

R E S O L U T I O I.

II. **D**ico 1°, sistendo in Principiis fidei certum est dari formam substantialem.

III. Probatur 1°, ex Concilio Viennensi sub Clemente quinto Clementinâ unicâ, *Qui quis deinceps asserere, defendere, aut tenere pertinaciter præsumpserit, quod anima rationalis non sit forma corporis per se & essentialiter, tamquam hæreticus sit censendus.*

IV. Probatur 2°, ex Concilio Lateranensi sub Leone decimo sessione octavâ, ubi definitur, *animam rationalem naturâ suâ esse formam corporis, & præcipitur Philosophiæ Magistris, ut solvant argumenta, quæ contra hanc veritatem adduci possunt; ergo datur forma substantialis: probatur consequentia; quia, ut rectè notant PP. N. Compl. hîc Disp. 4. q. 1. ex positione animæ rationalis tamquam formæ separabilis à subjecto, rectè concluditur esse in entibus naturalibus aliquod subjectum substantiale, quod sit incompletum in genere substantiæ, & aptum ut informetur formâ substantiali, quæ sit etiam ens substantiale incompletum, ergo, &c.*

R E S O L U T I O II.

V. **D**ico 2°, sistendo in nudis luminis naturæ Principiis non videtur efficaciter probari, dari formam substantialem: est contra PP. Suarem, Hurtadum, Arriagam, Oviedum, Telles, Poncium, Comptonum & alios ferè omnes sive Thomistas, sive Scotistas: ita è Societate Egidius Regius de Sacramentis tom. 1°. q. 76. art. 3. n. 14. Zavarellus 1°, de gener. & inter. cap. 6°. apud P. Telles hîc Disp. 23. Sect. 1^a. & nuperimè Ren-descartes 4. p. Princip. Philos. item & omnes antiqui Philosophi, si P. Comptono hîc Disp. 11. credatur, ubi sic habet: *Forma antiquis Philosophis ferè fuit ignota, quos proinde non semel hoc nomine reprehendit Aristoteles, quod scilicet materia considerationi veluti immersi, præstantissime rerum naturalium partu investigationem penitus neglexerint.*

VI. Probatur, quia, in illis Principiis stando, non videtur efficaciter probari, dari materiam primam; ergo nec videtur efficaciter probari, dari formam substantialem: Probatur consequentia, quia materia & forma sunt correlativa; nec aliud præter materiã est assignabile quod forma substantialiter cõpleret, & à quo substantialiter cõpleretur; quod esse deberet; quandoquidem foret substantialiter incompleta, ergo, &c. Antecedens patet ex Disp. 2^a. Dub. 1°.

VII. Confirmatur 1°, supposito ex loco citato, quòd non detur materia prima, non datur nisi ens in actu completum; sed quidquid advenit enti in actu completo est accidens; ergo quidquid assignabitur pro forma substantiali, erit accidens.

VIII. Confirmatur 2°, si dixerò 1°, non dari substantiam aliam, præter simplicem completam: 2° omnia, quæ dicuntur hodie composita substantialiter, esse tantùm composita accidentaliter, proindeque nullam dari compositionem substantialem; sed accidentalem dumtaxat; 3° accidentia, quæ communiter dicuntur compositi substantialis proprietates, ad illud se habere instar formæ substantialis (si daretur) ad materiam, nec aliter, quàm formam

à materia, ab illo exigì; præterquam quòd id videatur exigere rigorosa definitio substantiæ (quæ in rigore à substando cæteris, sive realiter, sive ratione solâ distinctis, dicitur) non facile conviaceretur dari formam substantialem, nec aliter discurrendum ulla experientia, aut pura ratio naturalis, efficaciter convincere videtur ut solutione Objectionum patebit, ergo, &c.

IX. Objicies 1°, ex P. Oviedo de Anima Controv. 17. p. 1^a. Resol. ista omnino opponitur decreto Concilii Lateranensis supra citato; ergo temeraria est.

X. Respondeo in primis (præterquam quòd id pro sola anima rationali aliquid decernat, & nihil pro cæteris brutorum, & inanimatorum formis substantialibus) Resolutionem nostram supponere istud Concilium non esse, vel potius ab ejus, & fidei decretorum existentia præscindere; quia non in auctoritate, sed in solis luminis naturæ Principiis ficit: unde objici rationabilius non potest, quàm si non esset: deinde non asserimus secundùm rectam rationem animam non esse formam substantialem, sed solùm, sistendo in nudis luminis naturæ Principiis, non videri efficaciter probari, esse talem; sic tamen, ut, non esse talem non probemus, & multò minus asseramus, defendamus, &c. ut patet; id autem solùm prohibet Lateranense Concilium, uti & solùm rationes id probantes solvere præcipit.

XI. Objicies 2°, experientia docet animas defunctorum redire; energumenos loqui variis linguis, quas nunquam audiverunt; habentes pactum cum dæmone per aëra volare, &c. sed hi effectus non possunt aliis causis attribui, quàm spiritibus; ergo experientia & ratio docet dari spiritus incompletos; cur enim potius completi darentur, quàm incompleti? cum ad hos omnes effectus sufficiant incompleti, sive plures animæ spirituales simul junctæ; ut probant Theologi.

XII. Respondeo 1°, illos effectus videri sufficienter salvari; admittendo substantias spirituales completas simplices; sicut admittimus substantias corporales completas simplices: ex quo non sequitur dari spirituales incompletas; quia sicut sistendo in nudis luminis naturæ Principiis nihil est, quod efficaciter probet, dari corporales incompletas; ita nihil efficaciter probat, dari spirituales incompletas.

XIII. Respondeo 2°, neque, ad salvandos illos effectus, videri requiri substantias spirituales completas, neque incompletas; sed sufficere corpus simplex substantiale completum in sensibile; habens quidem partes extra partes localiter (in quo distinguetur à spiritu) non tamen impenetrabilitatem cum aliis item, forte ut est equus; volatilis ut aquila; potens exercere omnes motus corporales, quos quilibet homo, tam intra, quàm extra se exercere potest, &c. tale enim corpus non implicat, & sistendo in nudis luminis naturæ Principiis, dici posset dictos effectus à tali corpore nunc derivari ac procedere.

XIV. Objicies 3°, In homine intellectus & voluntas sunt potentiæ spirituales; ergo præsupponunt in homine Principium incompletum à quo exiguntur, esse spirituale: Probatur antecedens, quia in Deo & Angelis tales sunt.

XV. Respondeo 1°, sistendo in hypothesi Resolutionis nostræ, sive in sola ratione purè naturali negando antecedens; quia sistendo, &c. id nec experientia probat, nec ratio convincit.

Respon-

xvi. Respondeo 2°, negando antecedens pro prima parte; quia, nec id experientia probat, nec ratio convincit, si fistas in nudis luminis naturæ Principiis: numquid discurrendo, volendo, &c. fatigatur corpus, & extenuatur? quidni ergo illæ potentia essent corporales? cur, quæso, discursus perfectus hominis esset potius spiritualis, quàm imperfectus canis, quo dicit, *Si sequar herum, dabit mihi bolum panis, quem offert: sed sequar, ergo habebit?* deinde, cur magis determinatio libera hominis ad accipiendam potius hanc, quàm istam viam, esset spiritualis, quàm similis necessaria determinatio canis? denique, cur cogitatio de Deo, spiritibus & æternitate, esset potius spiritualis, quàm de creatura, corporibus, & tempore? non enim ipsa accipit spiritualitatem ab objecto, uti in Logica Disputatione de scientia monstratum est; & alioqui de corporeo, corporea esse deberet; quod omnino falsum est: quod verò bestia non habeant tales cogitationes, solum sequi videtur, in ratione & Principiis purè naturalibus sistendo, non habere accidentia, quæ sint Principia istarum cogitationum materialium nobilium; ac proinde accidentaliter ab homine distinguuntur, tamquam imperfectius à perfectiori accidentaliter: idem dic de potentiis inter se.

xvii. Adde secundam partem antecedentis similiter negari posse, ut patebit ex solutione 1^a, & 2^a, ad sequentem Instantiam.

xviii. Instabis ex P. Arriaga Disputatione 3^a. Physicæ sectione 1^a: vel illæ omnes potentia & operationes radicanter in uno Principio, à quo existunt, vel sunt inter se dispartatæ? si primum, illud Principium est forma substantialis: secundum autem est falsissimum; quia in equo v.g. post mortem desinunt omnes operationes, motus, vita, &c. & in igne extincto calefactio, illuminatio, exsiccatio, &c. id quæ defectu unius Principii primi & substantialis, in quo erant radicatæ; nam si fuissent omnes dispartatæ, cur, unâ pereunte, omnes eò ipsò perirent? ergo, &c.

xix. Respondeo 1°, hoc totum admitti posse; quia hæc Instantia non convincit Principium illud primum esse substantiale; dicam enim esse accidentale, quia advenit enti in actu completo: Nec doctrina P. Poncii Physicæ Libro 1. Disputatione 4^a, Quæst. 1^a, quæ docet *Formam substantialem esse illam, quæ non supponit aliam, ex qua sequatur, aut producat, & est Principium aliquarum aliarum formarum constitutarum totius compositi conflatæ ex ipsa & subiecto, in quo recipitur*, contra facit, ut constat ex dictis in Logica Disputatione de substantia contra PP. Arriagam & Oviedum; & contrarium patet in subsistentia partiali formæ substantialis. Nec magis urget, quod dicat certum esse lignum & aquam substantialiter differre; differre plusquàm res alba & nigra; quando ex re alba fit nigra, non dici rem albam destrui, & nigram generari, &c. quia primum supponitur, & non probatur; secundum solum convincit differre pluribus accidentibus; tertium est de modo loquendi, & si id non dicatur, ideo est, quia non censetur res illa habere pro accidente connaturali albedinem, aut nigredinem, quo solo destructo aut genito, censetur res destrui aut gigni.

xx. Respondeo 2°, non radicari in uno Principio, sed potentias & operationes omnes esse dispartatas; unde in equo, vel homine moribundo, prius cessat una potentia & operatio, quàm alia; prius

locutiva, quàm auditiva; auditus, quàm visus; respiratio, quàm contractio nervorum, &c. si verò in igne virtus calefactiva, illuminativa & exsiccativa, ac per consequens calefactio, illuminatio & exsiccatio simul definant per extinctionem, non ideo est, quia per illam destruitur unum Principium substantiale illis commune; sed quia in corpore simplici completo, quod extingui dicitur, improducitur accidens aliquod contrarium attemperatiōni caloris, lucis, siccitatis, & cæterorum accidentium ignis inter se; præcisè necessariæ, ut sint calefaciendo, illuminando & exsiccando, apta inflammare, & comburere, quod est proprium ignis: deinde falsum est omnes simul perire; nam carbo non lucens, adhuc calefacit & exsiccatur, ut experientia docet; sed solum non exercent amplius operationes, quas virtute unitâ simul exercebant, & aliter non poterant.

xxi. Nec quod subdit, ferrum candens separatim ab igne recuperare propria accidentia priora; item animal ratione alicujus morbi pene consumptum, morbo deficiente, recuperare pristinam sanitatem, convincit id fieri ratione formæ substantialis remanentis; sed homo virtute medicamentorum, aëris & alimentorum, sanitatem recuperat, nec sine illis eam recuperaret: & ferrum candens virtute agentium circumstantium propria accidentia recuperat, & illa non recuperaret, si vel poneretur in vacuo, vel existens in pleno virtus agentium circumstantium unita residuis accidentibus Physicis, non esset fortior virtute accidentium impropriorum & posteriorum.

xxii. Objicies 4°, ex eodem Arriaga loco in Instantia præcedenti citato: fides docet post verba consecrationis destrui totam substantiam panis, & ibi manere omnia accidentia panis (saltem non modalia); ergo accidentia non sunt partes substantiæ panis; alioqui non esset tota substantia panis destructa; & cum ipsa materia non sit tota substantia panis (ne alioqui panis & lapis conveniant se totis substantialiter) oportet formam substantialem admittere, ergo datur.

xxiii. Respondeo in primis hoc argumentum nihil contra Resolutionem nostram concludere, quia procedit ab authoritate fidei, ad quam abincedere responsum est supra Object. 1^a, ad Lateran. Respondendo.

xxiv. Respondeo 2°, ibi quidem destrui totam substantiam panis, scilicet corpus simplex completum, non tamen totam essentiam; quia non destruantur illa accidentia, quibus essentialiter constituitur, & differt à lapide; lapis enim & panis se totis substantialiter conveniunt, & solis accidentibus differunt; nec ratio aliud probat efficaciter.

xxv. Instabis ex P. Poncio Physicæ Libro 1°, Disput. 4^a, Quæst. 1^a, ergo post consecrationem manet totus panis, quia ibi est materia prima Corporis Christi, ejusdem naturæ cum materia panis, & præterea omnia, vel saltem præcipua accidentia panis; atqui hoc nullus dixerit, ergo, &c.

xxvi. Respondeo in primis hoc Argumentum, nihil etiam contra Resolutionem concludere; quia absurdum, quod infert, non est contra rationem, sed contra fidei authoritatem, à qua hic omnino abstrahimus.

xxvii. Resp. 2°, negando assumptum, quia illa accidentia non ununtur materiæ Corporis Christi per modum actus potentia, sive per modum

formæ informantis subiecto: quia ab illis non denominatur extensa situaliter, alba, &c. de quo, specialiter in Theologia: panis verò est compositum quoddam ex actu & potentia, forma informantis & subiecto.

xxviii. Objicies 5°, ex eodem P. Poncio loco citato, certum est experientia, aliqua accidentia aliquibus rebus convenire connaturaliter, & aliis disconvenire; calor enim convenit igni, & disconvenit aquæ, ut colligitur ex eo, quòd non fit in aqua, nisi ab extrinseco agente, quo semoto, aqua reducit se ad pristinum frigus, rejiciendo calorem; ergo debet esse aliquid in illis, ratione cuius id accidat; ac proinde forma substantialis; quia Materia prima id esse non potest, ut patet.

xxix. Respondeo, sistendo in cognitione purè naturali, in qua tota hæc Resolutio sistimus, accidentia non dici rebus convenire, quia in illis est Principium aliquod ea exigens; & disconvenire, quia in illis est Principium aliquod contraria exigens; sed quia illæ res similibus accidentibus essentialiter constituuntur, & aliæ contrariis; nec (ut vidimus n. 21. contra P. Arriagam) si res illa accidentia deperdant, illa recuperare possunt aliter, quàm virtute agentium circumstantium: Adde quòd hoc non convincat illud Principium (si daretur) esse formam substantialem, juxta dicta n. 19. contra P. Arriagam.

xxx. Objicies ultimo ex P. Oviedo, loco supra n. 9. citato: nulla Respublica potest ordinatè vivere, nisi homines metu pœnæ animabus post mortem infligendæ, arceantur; ergo datur anima rationalis immortalis substantialis.

xxxi. Respondeo hoc argumentum esse debile: quia homines possent adigi ad ordinatè vivendum pœnis temporalibus, sicut adiguntur canes ad non mordendum: homines deinde ad ordinatè vivendum, sufficienter inducuntur per innatam sibi legem naturalem; sicut bestiarum similis naturæ ad se amandum, sibi succurrendum, non plus manducandum aut bibendum, quàm sit naturæ consentaneum, &c. per legem naturæ suæ inditam satis coguntur.

xxxii. Adde hæc omnia dicta ex abstractione, & suppositione quòd non detur fides Divina, aut decreta fidei, sed sola ratio; qui verò loquitur ex suppositione, non loquitur ex propria mente, neque ex veritate, sed ex sola doctrinæ consequentia; ita nos: quia tamen Concil. Lateran. Philosophiæ Magistris præcipit, ut argumenta solvant, quæ pro nullitate animæ rationalis formæ substantialis adduci possunt, sit

RESOLUTIO III.

xxxiii. Dico 3°, etiam sistendo in nudis luminis naturæ Principiis efficaciter probari potest de facto dari formam substantialem: ita omnes Peripatetici; quorum tamen rationes nihil evincunt, ut Resol. 3^a. probatum est. Quare aliter

xxxiv. Probat, sistendo in luminis naturæ nudæ Principiis de facto datur Materia 1^a, quæ sit subiectum substantiale incompletum; ergo etiam sistendo in luminis naturæ nudæ Principiis de facto datur forma substantialis, quæ sit actus substantialis incompletus: consequentia patet, quia incompletudo potentie substantialis, omnino ex se exigere videtur incompletudinem actus substantialis, per quem tanquam per compartem compleatur, ergo, &c. antecedens probatum est Disp. 2. Dub. 1°.

xxxv. Confirmatur, si sistendo in nudis luminis naturæ Principiis efficaciter probari non potest de facto dari formam substantialem actum incompletum substantialem; etiam in hisdem sistendo efficaciter probari non potest, tam variam seriem accidentium compositi ignis, aquæ, hominis, &c. non refundi in Principium substantiale incompletum, illis intrinsicum, & diversum in diversis; quod cum efficaciter non probetur esse Materia 1^a, aut corpus completum simplex, sed potius oppositum, eò quòd in quotidianis transformationibus videatur manere idem numero subiectum; ut minus dubium est, an dentur formæ substantiales, &c.

xxxvi. Subsumo, atqui una vox est totius Ecclesiæ, & omnium Peripateticorum post Aristotelem, quòd de facto detur forma substantialis actus incompletus: & dicitur in dubiis stando in luminis naturæ nudæ Principiis, bonum commune est præferendum privato; ita iudicium commune privato, ergo probari potest dari, &c. Hinc pro solutione objectionum ex Resol. 2^a.

xxxvii. Colliges, quòd, ex dictis Resolutione 2^a, nullum contra hanc argumentum confici possit positivum, sed purè negativum tantum, tale: *Non est cur dici, cur id salvari non possit dicendo, &c.* cui per Resol. hujus confirm. abunde satisficit, uti & per hanc retorsionem, *non est cur id non salvetur per formam substantialem, &c.* Vnde semper in posterum procedemus ex supposito, quòd detur, uti verè & certò datur, saltem in homine, à quo, utpote nobiliori, bene ad ignobiliora argumentamur; tum quia compositio ex Materia & Forma, est quædam imperfectio, quæ, si perfectiori conveniat, potest & imperfectiori; tum quia melius in omnibus adstruitur unum Principium accidentium omnium, quàm tot disparata, ut patet ex dictis: ex his patet satisfieri Lateranensi Objectione primâ Resol. 2^a, citato.

RESOLUTIO IV.

xxxviii. Dico 4°, Forma substantialis prout distinguitur contra substantiam (quomodo eam hic accipiunt Aristoteles & cæteri Philosophi) *Est actus substantialis, unam naturam per se completam cum materia* (quam aliunde dari & esse substantiam incompletam hic supponimus) *consistens*. Vide dicta n. 1°.

RESOLUTIO V.

xxxix. Dico 5°, Forma substantialis non est tota essentia Corporis Naturalis completi.

xl. Probat, tum ex illius definitione, tum quia alioqui verè essent hæc propositiones, *Hæc anima rationalis est hic homo; homo est immortalis, non corrumpitur, &c.* quæ sunt absurdæ, ergo, &c.

xli. Confirmatur, sic forma dat materiæ esse determinatum, esse in talis generis vel speciei composito, ut in Quæstiuncula Dub. 3ⁱ. Disp. 2^a. vidimus ex D. Thoma pluribus locis, ut tamen non det materiæ esse existens per modum potentie, composito esse se solâ adæquatè constitutum, &c. ergo, &c. Probat, assumptum, alioqui similiter in arte factis figura se solâ adæquatè sedem constitueret, & in Symbolo Athanalii frustra post *ly anima rationalis* adderetur *& caro*, post *ly ita Deus* frustra adderetur *& homo*; nempe, *sicut anima rationalis & caro*

Et caro unus est homo; ita Deus & homo unus est Christus: ista autem sunt absurda. ergo, &c.

XLII. Objicies tamen 1°, Aristoteles 2° Physicorum Textu 18. ait formam esse rationem, & definitionem naturæ cujusque, quidquid erat esse, &c. ergo, &c.

Respondeo Aristotelem sic intelligendum, ut tantum velit formam esse rationem, & definitionem naturæ completivam, & ultimò in sua specie constitutivam; non verò completam rationem, & integram definitionem, ut constat ex dictis ad D. Thomam supra Disp. 1^a. Dub. 3°. in Quæstiuncula citatum.

XLIII. Objicies 2°, si forma non sit tota essentia corporis completi, non erit idem homo senex & antea puer; sed id non admittitur, ergo, &c. Probatur sequela, quia, cum semper aliquid materiæ per activitatem caloris naturalis absumatur, & nova & nova per nutritionem subrogetur, contingere poterit, ut senex totam materiam suam primigeniam perdidit (quia illa admodum parva est) & acquirat novam; atqui mutata parte essentiali, mutatur totum essentialiter, ergo, &c.

XLIV. Respondebis cum P. Suares Disp. 5^a. Metaph. Sect. 6^a. corpus completum constare quidem essentialiter formam determinatam, sed materiâ quâcumque & indeterminatam; ac proinde esse eundem hominem essentialiter senem, & antea puerum. Sed

XLV. Contra: hæc sententia magnas difficultates patitur; quia, vel materia, quam Sanctus Martyr aliquis reliquit in morte, in resurrectione ab illo glorificanda resumetur, vel non? non primum, quia casu quo fuisset tota caro illius à barbaris, & Anthropophagis devorata, ac in ipsorum substantiam conversa, (quod, ut patet, fieri potest) sequeretur idem corpus esse damnatum & glorificatum; damnatum habere corpus æternum gloriosum, & Sanctum habere corpus æternum damnatum; imo & corpus lupi resurgere ac glorificari, si dicta caro à lupo devoraretur, quæ sunt absurda: si secundum, ut quod veneramus reliquias sanctorum, sive materiam, quam Sanctus in morte reliquit, si illa in resurrectione ab illo glorificanda resumitur non debeat? ibi enim est præcipuum fundamentum nostræ venerationis; deinde tale totum, quales partes, si pars essentialis indeterminata, totum essentialiter indeterminatum. Quare aliter

XLVI. Respondeo negando sequelam; ad ejus probationem Respondeo semper aliquas ex primigeniis partibus remanere in ossibus, & similibus partibus corporis solidioribus; unde fit, quòd semper maneat idem essentialiter senex & puer; ut docet Augustinus Serm. de Assumptione D. Virginis cap. 5°. *Caro Christi, caro Mariae est, & post pauca. Caro Christi, quamvis gloria resurrectionis fuerit magnificata, eadem tamen mansit, quæ suscepta est de Maria.* Quantum verò ad resurrectionem attinet, homo resurget secundum corpus, quod reliquit in morte; sed in periculo dictorum inconvenientium, secundum dictas partes primigenias tantum, consonanter ad illud Job. 19. *Circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum Salvatorem meum; & Divinâ virtute aliunde supplebitur* (ait Divus Thomas in additione quæstionis octuagesimæ art. 4° ad 3um) *Quantum indigebit ad perfectionem quantitatis, sicut etiam suppletur in illis, qui ante perfectam aetatem decedunt: sed de his plura in Theologia.*

DUBIVM II.

An forma substantiales intendi & remitti possint.

Ante Resolutionem XLVII. Suppono 1°, ex dicendis in libris de generatione, intensionem fieri per veram additionem gradus ad gradum præexistentem in eadem parte subjecti; remissionem verò per veram deductionem gradus à gradu remanente in eadem parte subjecti.

XLVIII. Suppono 2° certum, & apud omnes experientiâ notum, aliquas formas accidentales intendi & remitti; calor enim in igne non semper æqualis est: idem est de frigore in aqua, luce in aëre, gratia Sanctificante (ut fides habet) in iusto.

XLIX. Suppono 3°, magis usu discendum, quàm à paritate rationis probandum, quæ formæ sint capaces, & quæ incapaces intensionis ac remissionis; nullus enim hoc modo argumentabitur, 1°. *Possunt gratia, fides, charitas & similes qualitates spirituales intendi ac remitti, ergo & intellectus & voluntas;* quamquàm fortè, si distinguerentur ab anima realiter, (quidquid alii dixerint) id non reputarem omnino absurdum, siquidè habent subjectum; & id videtur colligi ex eo, quòd unus alio perfectius intelligat & ratiocinetur, perfectius velit & appetat; quod refundere in melius temperamentum, videtur logius petitur; & propius dici potest, ubi melius temperamentum, ibi intensiorem intellectum & voluntatem supponi; sicut ubi major dispositio ad proprietates ignis, intensiores cum igne congenerantur; ubi majores dispositiones ad primam gratiam Sacramentalem, intensior recipitur; si enim hæc potentiæ admittant intensionem, quidni & illæ? cum sint eidem æquæ accidentales. Vnde Noster Bacho in 3um. Dist. 15. q. 1^a. §. 2°. *Si potentia anime sint accidentia quadam anime absoluta, non repugnat eis suscipere magis & minus in operatione & essentia.* Et paulò infra: *Et secundum hanc comparisonem hoc nihil prohibet, quòd unus sit subtilioris intelligentiæ, quàm alter.* Item Articulus 124. Parisiensis apud eundem §. 1°. ibidem. *Inconveniens est ponere aliquos intellectus* (puta hominum, quia id in favorem animæ Christi, dicit) *nobiliores aliis, &c.* nota, est Error. Nullus hoc modo argumentabitur 2°. *Possunt calor, lux, &c. intendi & remitti, ergo & ubi, duratio, &c. negatur enim consequentia, quia, vix intelligi potest, quomodo aliquid sit magis in loco uno tempore, quàm alio; aut magis in tempore unâ horâ, quàm aliâ. His suppositis, fit*

RESOLUTIO I.

I. **D**ico 1°, formæ substantiales materiales possunt naturaliter intendi & remitti. Hæc conclusio solâ ratione, nullâ auctoritate nititur. Quare eam præcisè stando in ratione defendimus, & auctoritati negativam partem ulro concedimus.

LI. Dixi materiales, quia spirituales totales Physicæ, ut anima rationalis, subjectum sustentationis non habent, quod ad intensionem & remissionem requiritur.

LII. Probatur conclusio, id potest intendi & remitti naturaliter, quod potest habere naturaliter modò plures, modò pauciores sui partes in eadem parte subjecti; sed id possunt formæ substantiales